

ARCHETÍPUS

Már ahogy a szobába lép,
a nő rögtön leveszi a bugyit.
Irigylésre méltó figura.
Minden filmben főszereplő.

Hívös mosoly. Biztos
mozdulatok. Nem bénázik
borotválkozás közben.
Arcát nem csúfítják vágásnyomok.

Ujja hegyén lazán pörgeti
az éppen aktuális pillanatot.
Mindent visz. Folyamatosan
van jó időben jó helyen.

Nem ismeri az árnyékot,
a leállósávot, az aluljárót.
A kocsisor élén nyomul.
Gázt ad. Gyorsít. A semmibe foszlik.

Marshall Sahlins

A BŐVELKEDÉS LEGELSŐ TÁRSADALMA (II)

Léderer Pál fordítása

Létfenntartás

Amikor Herskovits a maga *ECONOMIC ANTHROPOLOGY*-ját írta (1958), az antropológusok körében általános szokás volt a busmanokban vagy Ausztrália őslakóiban „klasszikus példáját” látni egy olyan népnek, melynek „*gazdasági erőforrásai a lehető legszűkösebbek*”, s olyannyira kétes esélyeket kínáló környezetben élnek, hogy „*csak a szüntelen foglalatosság teheti őket képessé a létfenntartásra*”. Manapság a „klasszikus” felfogás ennek jószerivel az ellenkezője – s éppen az ezeknél a népcsoportoknál gyűjtött tapasztalatok alapján. Elég megalapozottan lehet azt állítani, hogy a vadászok és gyűjtögetők kevesebbet dolgoznak, mint mi; ahelyett, hogy megszakítás nélkül kellene egész nap fáradozniuk, az élelemkeresésbe nagy szüneteket iktatnak be, bővében vannak a szabad időnek, s minden másféle társadalomnál több idejük marad az embereknek arra – egy fő/évre kivetítve –, hogy napközben aludjanak.